

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Circa sextum Præceptum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

QVINTO peccat, qui mandato suo, consilio, aut industria causa est, cur proximo aliquod detrimētum eueniat; aut id nō impedit, cūm possit commodē: & nominatim Iudex ille peccat, qui innocentē aut reum damnat absque sufficienti probatione; aut grauius mulctat; quā delictum mereatur; aut ex animo malo, aut contra iuris dispositionem: & quicumque ei in hoc iudicio iniuste fauent, & assistunt. Medicus quoque & Infirmarius peccat, si eorum negligentia agrotus periclitetur.

DENIQVE contra hoc mandatum tendunt peccata omnia *scandali*, quibus animæ læduntur, & fauciantur; vt cum verbis, persuasionibus, consilijs, praua doctrina, malisq; exemplis ad peccandum inducuntur: aut cūm quis præuenire & impedire potuit, ac debuit peccata, & non fecit: aut quando suā incuriā & negligentia aliquis moritur sine Baptismo, aut Confessione, aut Communionē, aut Vnctione extrema. Ac denique qui aliorum praua opera laudans & approbans, occasionē dat illis in eis persistendi, & progrediendi.

Circa sextum Præceptum

PRIMUM opere ipso peccatur in varijs speciebus. nam *fornicatio* est cum libera; *adulterium* cum coniugata; *stuprum* cum virgine incestum cum cognata; *sacrilegium* verò cum religiosa, aut habente votum Castitatis; si complex sit eiusdem sexus, est peccatum *Sodomiticum*; si cum bestia est *bestialitas*; si secum ipse, est *molles* aut pollutio. Peccata verò, quæ iam subiiciemus, ad has species reducuntur.

DEINDE peccatur malo vsu quinque sensuum. Nam *Visu* peccat, qui aspiciet ea, quæ ad libidinem prouocant, præcipuè res ipsas turpes, aut huiusmodi publicas actiones; aut legit libros de hoc argumento: *Auditu* peccat, qui audiēdis turpibus verbis, aut musicis inhonestis delectatur: & multò magis peccat, qui talia dicit: *Odoratu* & *Gusu* peccat, qui olfacit, comedit, aut bibit ea quæ prouocant ad luxuriam: *Tactu* peccat, qui seipsum vel alium tangit tactibus libidinosi, osculis & similibus; & qui sese exornat, vt elegans esse videatur; si in his omnibus sensuum delectationem tanquam finem respiciat. Grauius verò peccat, qui rationibus, promissis, aut muneribus per se alium sollicitat ad peccandum; aut tertium alium adhibet, vt internuntium: quia hic, præter propriam culpam, etiam scandalizat eos, qui ad peccatum non propendent.

TERTIÒ peccatur *cogitatione*, ac desiderio hoc peccatum opere perficiendi; aut oblectatione de inhonestis rebus cogitandi: quæ appellatur delectatio *morosa*; aut si insurgentes turpes motus non reperimantur, aut incidentibus tentationibus non statim resistatur, aut non euitando occa-

4.
Aliena peccata.

Iudex.
Medicus.

5.
Scandala.

1.
Cuxuria species.

2.
Abusus sensuum.

3.
Morosa delectatio.

siones periculosas, sociosq; perniciosos; nec se præmuniendo remedio Sacramentorum.

4.
Coniugum
peccata.

CONIUGATI peccant, tum non reddendo mutuò debitum conjugale; tum dum reddunt, non seruando modum & circumstantias ad decentiam necessarias; aut si extra ipsum Matrimonij vsum tactibus, aut aliter pollutionis periculo se exponunt: aut si inordinatè sese mutuò diligant; aut contra mutuò se odio prosequantur, nec debito amote inter se agant.

Circa septimum Præceptum.

1.
Iniustitia
peccata.

PRIMUM peccat, qui *re ipsa*, quod alienum est, furatur; aut contra iustitiam retinet, aut vendendo, & emendo decipit alium, siue quoad rei substantiam, siue in quantitate, qualitate, aut pretio; in contractibus vsurarijs, cambijs iniustis; in simonia, cum Sacra res pretio aliquo venduntur, aut emuntur; in sacrilegio, cum aliquid ex templo accipitur, aut decimæ debita non soluuntur; quando tributa iusta non penduntur; qui bona alijs communia sibi vsurpat; qui, cum aliquid inueniunt, sibi illud seruant, nõ quærentes legitimum Dominum: qui non soluit stipendia; aut mercedè quibus hæc debentur & qui cum legitimã accipiat mercedè, non tamen laborat vt par est; & qui cum reuera nõ sit pauper, talè tamen se fingit, vt eleemosynã accipiat; & qui inter ludendum, colludentem decipit; aut cum eo ludit, qui non habet propria, quæ lusi exponat; & qui quod vis detrimentũ proximi rebus infert, aut iniustã lententiã eũ dånando, aut votũ & suffragiũ suũ nõ ei dånando, in rebus quas prætendit: cum sit alias dignus & benè meritis. Et vniuersim peccat quicumq; per illicita media, periuria, fraudes, pressationes, lites aliquid habere conatur. & qui nimia tributa & vectigalia subditis imponit.

2.
Auaritia.

DEINDE peccat *auaritia* seu inordinatã rerum temporalium cupiditate, qua desiderat accipere & retinere aliena, sua verò non distribuere, etiam quando oportet, ob parcitatem & tenacitatem: nominatim verò non dare eleemosynas pauperibus, atiam grauius indigentibus, cum possèt eas commodè largiri; & cum nec mutuò quidem vult dare, etiam in graui necessitate constitutis.

3.
Prodigalitas.

TERTIÒ contra peccat, qui nimia *prodigalitate* facultates suas superfluè in pompis mundanis effundit, quæ supra ipsius statum sunt: vt in conuiujs, vestimentis, lusibus, & nimijs in domo & familia sua expensis: quas pompas vt conseruet, & mutuũ accipit, & ad vsuram, non habens vnde satisfaciat.

4.
Religiosi.

QVI voto paupertatis religiosæ tenentur, peccant, si absque sui Prælati licentia aliquid sibi vsurpent, aut alienent, abscondant, aut re ipsi pro-

hibita